

:

:

:

//

:

مطالعات برنامه و بودجه

» ()
« (%)

امروزه یکی از بیش‌ترین سهم هزینه خانواده‌های کم‌درآمد، هزینه اجاره مسکن است. بر همین اساس و در راستای ایجاد عدالت اجتماعی نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی طرحی را جهت تأمین مسکن اقشار کم‌درآمد کشور، با ده درصد آورده، تهیه و جهت تصویب ارائه نموده‌اند. منابع پیش‌بینی برای تأمین منابع این طرح نیز برداشت از حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

اگرچه این طرح در راستای عینیت بخشیدن به قانون اساسی کشور و در راستای تحقق عدالت اجتماعی است اما نکات زیر را باید در نظر گرفت:

۱. حساب ذخیره ارزی در راستای کاهش آثار شوک‌های نفتی بر اقتصاد ایران ایجاد شده است تا این شوک‌ها باعث ایجاد تورم (در صورت بروز شوک‌های مثبت) یا رکود نگردند.
۲. درآمد حاصل از فروش نفت، ناشی از فروش ثروت ملی بوده و دارای آثار بین نسلی است. برای اجتناب از مصرف بی‌رویه این ثروت ملی، درآمدهای حاصل از آن باید به اشکال دیگری از انواع دارایی‌ها انباشته شود.
۳. با تصویب قانون «زمین‌شهری» (که در طرح به این سابقه اشاره نشده است) زمین‌های موات شهری پس از انقلاب، در اختیار سازمان زمین‌شهری (اکنون سازمان ملی زمین و مسکن) قرار گرفته است و وزارت مسکن نیز موظف به تأمین مسکن برای اقشار کم‌درآمد است بر همین اساس تصویب قانونی مجدد در این راستا ضرورتی ندارد.
۴. در حال حاضر دولت (وزارت مسکن و شهرسازی) در کنار شهرهای بزرگ به احداث شهرهای جدید و در کنار دیگر شهرها به آماده‌سازی زمین مشغول است و کم‌درآمدها هم می‌توانند از این امکانات بهره‌مند شوند.
۵. ساختن شهرک‌هایی خاص اقشار کم‌درآمد دارای آثار و تبعات اجتماعی منفی است و می‌تواند میزان حضور این قشر در عرصه‌های مختلف اجتماعی را مختل سازد.
۶. مهیا کردن زیرساخت‌های لازم برای احداث مسکن، نظیر: آب، برق، گاز و تلفن و همراهی سازمان‌های مرتبط برای ارائه مناسب و تقسیطی حق انشعاب نیاز به قانون ندارد و در حوزه آیین‌نامه‌های واگذاری زمین وزارت مسکن و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) است.

:

- برای رفع معضل مسکن در بلندمدت الزامات ماده (۳۰) برنامه چهارم توسعه در قالب تهیه طرح جامع مسکن، مناسب می‌باشد^۱. البته پیگیری جدی آن توسط نمایندگان محترم ضروری است.
- هم اکنون بانک جهانی پرداخت وامی به مبلغ ۳۰۰ میلیون دلار، برای مسکن افراد کم‌درآمد به وزارت مسکن و شهرسازی را در دستور کار دارد (محاسبات کارشناسی نشان می‌دهد که این مبلغ کفایت لازم را دارد) بهره آن هم در حدود یک چهارم بهره بانکی در ایران است.

. البته لازم به توجه است که احداث مسکن در اطراف شهرها نیاز به مطالعات آمایشی، آثار اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن دارد که انجام این بررسی‌ها از مهم‌ترین پیش‌شرط‌های احداث مسکن در مناطق مختلف است.

1. بند (ج) ماده (۳۰) - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است با توجه به اثرات متقابل بخش مسکن و اقتصاد ملی و نقش تعادل بخشی آن در ارتقای کیفیت زندگی و کاهش نابرابری‌ها، طرح جامع مسکن را حداکثر تا پایان سال اول برنامه چهارم تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند. این طرح مشتمل بر محورهای زیر با رویکرد توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار کم‌درآمد خواهد بود: ...